

не успѣль да го отстрани чрезъ помирително предложение, въпросът се поднасялъ за решение на самия императоръ. Затова рускитѣ монарси, като съзнавали, каква отговорност лежи на тѣхъ поради тия имъ права, взимали мѣрки да се запознайтъ основно съ църковнитѣ въпроси. Така, щомъ тогавашниятъ престолонаследникъ Александъръ Николаевичъ станалъ пълнолѣтенъ, една отъ първите грижи на Николая I е била да го назначи за членъ въ св. Синодъ, за да му даде възможность да присъствува въ заседанията и да се запознае отрано съ въпроситѣ на църквата. Императорската канцелария, на чело съ българолюбецъ графъ Блудовъ, своевременно почиала да следи българо-гръцката разпри. Митроп. Натаанайлъ Охридски съобщава въ своите автобиографични спомени следното: „Отъ началото на 1849 год. до 1851 год., всичкитѣ спорни въпроси на патрияршията съ български народъ и епархиалнитѣ архиереи, които се печатаха въ „Цариградски Вестникъ“, азъ превеждахъ на руски и ги изпращахъ въ Петербургъ на бившият тогава императорски канцлеръ, графъ Блудовъ, за императорската канцелария“.

Нѣма защо и да се казва, че, като улеснявали подготвянето на български юноши за учители и свещеници, руското правителство и Св. Синодъ сѫ подразбирали, че преподаването въ българските училища и служенето въ църквите нѣма да става на гръцки езикъ. Какъ сѫ си представяли тѣ, че ще се развиятъ отношенията между гърци и българи, не се знае. Изглежда, че този въпросъ не е билъ формално разглежданъ въ обща форма. Може би, рускитѣ ржководни кржгове сѫ се надѣвали, че, докато въпросът се наложи, Русия ще успѣе да измѣни политическото положение на Балканитѣ. Но тѣ не останали безучастни къмъ подготвяне на решението му. Въ 1847 год. императорската канцелария и св. Синодъ поискали довѣрително отъ нѣкои български студенти на чело съ Захария Княжески списъкъ на български духовници, достойни за епископи. Този списъкъ ще да е билъ представенъ, разбира се, по косвенъ путь, на патрияршията. Може нѣкои отъ отбелѣзанитѣ въ него лица да сѫ били ржкоположени за епископи, но, ако това е стапало, тѣ ще да сѫ били изпратени повечето въ небългарски епархии. Да мислимъ така ни дава право обстоятелството, че въ 1861 г. въ едно отъ мненията на митроп. Филарета се споменува неозначенъ по име българинъ епископъ въ остр. Родостъ (думата е за Игнатия). А този случай, безъ съмнение, не ще е да билъ единиченъ. Патрияршията продължавала да назначава гърци въ българските епархии, особено въ македонските, и тогава, когато кукушката уния и нейното